

Når grænser krydses, vokser løsningerne

– EU-programmer som motor for tværgående samarbejde og lokal udvikling

Grænseoverskridende samarbejde i EU skaber nye løsninger og styrker lokale kompetencer. Gennem fælles projekter omsættes viden på tværs af Europa til konkret udvikling, der både rykker lokalt og samlet.

Af Øystein Leonardsen,
programleder for grøn omstilling,
Bygningsfornyelse,
Københavns Kommune

Klodens planetære udfordringer kender som bekendt ingen grænser. Det er derfor mere vigtigt end nogensinde, at vi styrker vores relationer på tværs af både lande og faggrænser. For det er også her, vi finder fremtidens gode løsninger. I stedet for, at vi hver især forsøger at opfinde den dybe tallerken, kan vi ofte få den afgørende inspiration fra andre, som står med den samme udfordring. Den erkendelse er EU også for længst kommet til, og derfor tilbyder EU en lang række programmer, som støtter faglig udvikling, politisk samarbejde og helt konkrete løsninger. Men lad os tage det i den rette rækkefølge: Hvorfor? Hvordan? Hvad?

Det skal handle om noget

Ønsket om tværfagligt og grænseoverskridende samarbejde er ofte svært at realisere, fordi det er de færreste mennesker og arbejdspladser, som kan se det som et selvstændigt formål.

Det skal handle om noget: Der skal være et projekt, et fælles projekt.

Ved at indgå i et forpligtende samarbejde, altså deltage i et EU-finansieret projekt, får man præcis den nødvendige legitimitet til at indgå i netværk. Samtidig er et fælles projekt den motor, som kan fastholde og drive samarbejdet. På politisk niveau gav f.eks. et Interreg-projekt, jeg selv var involveret i, borgmestre fra Oslo over Göteborg, Malmø og København til Berlin mulighed for i fællesskab at drøfte regional udvikling på tværs. Et sådant samarbejde var næppe opstået, bare fordi det kunne være godt at snakke sammen. Den tredje og sidste grund er, at netværk og projektarbejde også er kompetenceopbyggende.

Vi bliver simpelthen klogere på vores fag, når vores faglighed kommer i konkret og aktivt spil med andre. Personligt har jeg trukket mange internationale erfaringer

Forskere og praktikere fra hele Europa samlet på Sundholm for at blive inspireret til lokale klimahandlinger.
FOTO: ØYSTEIN LEONARDBSEN

”

Vi bliver simpelthen klogere på vores fag, når vores faglighed kommer i konkret og aktivt spil med andre.

om lokale partnerskaber ind i mit konkrete arbejde her i København.

Kærlighed ved første blik?

EU kan være noget af en jungle, og det kan være svært at finde det rette program, call og partnerkreds. Her kan man få virkelig god hjælp af de regionale EU-kontorer, European Urban Initiatives (EUI) kontaktpunkt i Dansk Byplanlaboratorium og i de forskellige styrelser, der fungerer som nationale kontaktpunkter. Dem skal man altså bare gøre brug af.

Man skal også være opmærksom på, at ansøgnings- og projektføreløbet kan opleves administrativt krævende. Det er ofte en showstopper for mange. Men øvelse gør mester. Begynd med at være partner i f.eks. et URBACT-netværk eller EUI-program, før man kaster sig ind i LIFE- eller Horizon-projekter, der er større. Konkret begynder vi selv med en

kort beskrivelse, bare en side, af vores projektidé, som vi lægger på diverse af EU's portaler og sender til vores kontakter rundtom i EU-universet. Hvad der også ofte sker, er, at vores venner i f.eks. Greater Copenhagen EU Office rundsender henvendelser fra andre konsortier i EU, som søger en dansk partner. Vi har flere gange fået sat gang i et projekt den vej rundt. F.eks. er vi med som "testområde" i Horizon-projekter om solceller, lavtemperaturfjernvarme og lokale grønne handlefællesskaber.

Skum fløden

Det er kun viden, som bringes i spil, der er noget værd. Så hvad gør man, når projektet er forbi, og det gode samarbejde går i opløsning? I mange tilfælde vil de relationer, man har fået, og erfaringer med internationalt samarbejde give mod på mere og gøre det næste projekt lettere at kaste sig ud i. Men også lokalt kan man få det til at leve

videre. Eksempelvis har vi i København deltaget i et URBACT-projekt om lokale grønne omstillingsplaner. Et emne, som vi kun har kradset i overfladen af. For at blive klogere og skarpere på det gik vi ind i udviklingsprojektet og fik dermed mulighed for at teste nogle koncepter og handlinger. Det er vi nu i fuld gang med at kodificere, altså omdanne til et helt konkret koncept for udvikling af en lokal grøn omstillingsplan, som både borgere, lokale aktører og kommunen kan se sig selv i. Det koncept er vi nu i gang med at brede ud. En del af konceptet er et aktivitetskatalog, som dels indeholder eksempler fra København, dels fra de øvrige syv partnerbyer.

Det tværfaglige og grænseoverskridende samarbejde kan styrke den lokale kapacitet og de lokale kompetencer samt måske bidrage til, at Europa kan stå stærkere og mere samlet i en tid, der kalder på fælles løsninger.